

INHOUDSOPGAVE

PERIODE 01/01/05 – 30/06/05	TOEZICHT EN MONITORING DOOR HET VAST	
COMITÉ P		1
1.	ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE TOEZICHTGEGEVENS	1
2.	AARD VAN DE TOEZICHTGEGEVENS	2
2.1.	Strafrechtelijk omschreven inbreuken-----	3
2.1.1.	De inbreuken in de uitvoering van het politieambt die de rechten en vrijheden alsook de waardigheid van burgers schaden door houdingen of gedragingen.....	3
2.1.2.	Inbreuken die rechtstreeks de rechten en vrijheden van burgers aantasten door willekeurig, gewelddadig, onrechtmatig of niet handelen door politieambtenaren in de uitvoering van hun ambt.....	3
2.1.3.	Inbreuken die rechtstreeks de rechten en vrijheden van burgers aantasten door machtsmisbruik of valsheid in de uitvoering van hun ambt.....	5
2.1.4.	Inbreuken gepleegd uit hoofde van de functie omschreven als corruptie.....	5
2.1.5.	Misdaden en wanbedrijven gepleegd door politieambtenaren buiten hun ambt die de waardigheid van hun ambt aantasten.....	6
2.2.	Tekortkomingen of fouten -----	7
2.2.1.	Tekortkomingen door de houding, het gedrag of de handelingen die de waardigheid van het politieambt aantasten.....	7
2.3.	Tekortkomingen aan de beroepsplichten of misbruik van ambt en bevoegdheden -----	9
2.4.	Tekortkomingen inzake de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de coördinatie van de politiediensten-----	10
3.	AARD VAN DE TELEFONISCHE OF PUUR INFORMATIEVE VRAGEN	11
4.	VERWERKING VAN DE TOEZICHTGEGEVENS	13
4.1.	Algemeen -----	13
4.2.	Tabel van de beslissingen -----	13
	OUTPUT VAN DE TOEZICHTGEGEVENS	14
	NOTEN	15

PERIODE 01/01/05 – 30/06/05

TOEZICHT EN MONITORING DOOR HET VAST COMITÉ P

1. ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE TOEZICHTGEGEVENS

Bron informatie INPUT	Verklaring	Aantal 2005 ⁱ
Klachten VCP	klachten of aangiften die rechtstreeks op het Vast Comité P toekomen ten behoeve van verdere behandeling	957
Preklachten - aangiften	klachten of aangiften die ofwel onmiddellijk geseponeerd, geregulariseerd of verder doorverwezen worden	294 (waarvan 107 schriftelijk)
Art. 14bis, 1 ^{ste} lid	gemelde klachten vanuit de politiediensten	860
Gerechtelijk DE	gerechtelijke dossiers bij de Dienst Enquêtes	308
Art. 26	melding van misdaden of wanbedrijven gepleegd door een lid van een politiedienst	459
Art. 14, 2 ^{de} lid	melding van gerechtelijke onderzoeken en opsporingsonderzoeken	73
Art. 14, 1 ^{ste} lid	melding van vonnissen en arresten	33
Art. 14bis, 2 ^{de} lid	melding van tuchtgegevens	179
Art. 14ter	overgemaakte jaarverslagen van lokale zones en federale politiediensten	36 + 6
	nieuw afgesloten protocolakkoorden	2

In de eerste helft van 2005 registreerde het Vast Comité P in totaal 1 251 klachten, aangiften en vragen, waarvan 1 064 schriftelijk en 187 telefonische oproepen. Enerzijds zijn dit 957 klachten die rechtstreeks toekomen bij het Vast Comité P en de Dienst Enquêtes, er geregistreerd en verder behandeld worden. Anderzijds zijn dit 294 (pre)klachten of aangiften die hetzij onmiddellijk geseponeerd of geregulariseerd worden, hetzij onmiddellijk overgemaakt worden aan andere bevoegde of betrokken diensten. Dit betekent dat ongeveer een vierde van de klachten, aangiften en vragen bij het Vast Comité P onmiddellijk een antwoord krijgt of, in het andere geval, doorverwezen of geheroriënteerd wordt naar andere diensten, meestal omdat de klacht niet behoort tot de bevoegdheidssfeer van het Vast Comité P zoals duidelijk omschreven door de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten.

Van de telefonisch gemelde klachten of gestelde vragen wordt een telefoonfiche opgemaakt. Telefonische meldingen worden niet als dusdanig behandeld. Van deze klachten wordt een schriftelijke bevestiging gevraagd, hetzij wordt de klacht geakteerd in het bijzijn van de klager of melder, hetzij wordt gevraagd een schrijven te richten aan het Vast Comité P. De telefoonfiches zijn, indien ze achteraf onbevestigd blijven, een bijkomende informatiebron ten behoeve van de globale analyse van de gegevens, als bijdrage voor de verdere oriëntatie van het toezichtⁱ.

Naast de eigen registratie van klachten en aangiften ontving het Vast Comité P in de eerste helft van dit jaar eveneens 860 klachten die genoteerd werden bij de politiediensten. Dit cijfer moet worden gerelativeerd want het Comité heeft na de telling te hebben gedaan voor deze analyse nog meer dan 200 meldingen van feiten ontvangen die betrekking hebben op de beschouwde periode.

Op 30 juni 2005 bedroeg het aantal gerechtelijke dossiers bij de Dienst Enquêtes P 308. Er gebeurden op basis van art. 26 459 meldingen van misdaden of wanbedrijven gepleegd door een lid van een politiedienst in de eerste helft van 2005. De gerechtelijke overheden meldden in dezelfde periode 73 nieuwe gerechtelijke onderzoeken en opsporingsonderzoeken. Deze gerechtelijke onderzoeken en opsporingsonderzoeken hebben echter niet noodzakelijk betrekking op de meldingen via artikel 26, gezien de korte tijdsperiode van analyse.

Hetzelfde geldt voor de meldingen van vonnissen en arresten door de gerechtelijke overheden en voor

ⁱ De gegevens betreffen de periode van 1 januari t.e.m. 30 juni 2005.

de gemelde tuchtgegevens.

Het Vast Comité P ontving in de eerste zes maanden 33 meldingen van vonnissen of arresten en 179 tuchtmeldingen.

De melding van activiteitenverslagen, jaarrapporten en nieuwe instructies op basis van art. 14^{ter} is minimaal. Op datum van 1 juli registreerde het Vast Comité P voor de 196 zones amper 36 activiteitenverslagen van lokale politiediensten en ontving het het jaarverslag van 6 federale politiediensten. Het Comité heeft evenwel het verslag van de Algemene inspectie niet ontvangen, net zo min als het verslag van de commissaris-generaal, dat in oktober zou moeten worden bekendgemaakt.

Het Vast Comité P sloot in de eerste helft van dit jaar 2 nieuwe protocolakkoorden, ten behoeve van de informatie-uitwisseling, af. Tevens werd een protocol afgesloten met het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding en werd de samenwerking inzake het gebruik van de tapkamer in het kader van de gerechtelijke werkzaamheden van de Dienst Enquêtes bevorderd. Intussen sloten de meeste lokale zones en de federale politie een dergelijk protocolakkoord met het Vast Comité P af, net als de Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie.

2. AARD VAN DE TOEZICHTGEGEVENS

De gegevens waarover het Vast Comité P beschikt, worden volgens hun aard omschreven in 8 verschillende categorieën, waarvan de eerste vijf als een mogelijke strafinbreuk worden omschreven, de twee volgende als een mogelijke deontologische tekortkoming en waarbij de laatste categorie de mogelijke organisatorische tekortkomingen omvat. Deze omschrijving is wat de klachten en aangiften betreft slechts een eerste codering van de gegevens alvorens deze verder behandeld worden. Het is dus niet zo dat deze omschrijving ook de aard van het onderzoek uitmaakt, met andere woorden het onderzoek wordt niet noodzakelijk gerechtelijk georiënteerd omdat het onderwerp van bepaalde klachten als strafrechtelijke inbreuk omschreven kan worden op basis van de inhoud en de elementen van de klacht.. Veel van deze klachten blijven immers binnen de klachtenbehandeling en kunnen niet aan de gerechtelijke overheden worden overgemaakt, aangezien er daartoe geen of te weinig concrete elementen aanwezig zijn. Deze strafrechtelijke omschrijving van de klacht is veeleer richtinggevend ten behoeve van haar behandeling binnen de limieten van de opdrachten en bevoegdheden van het Vast Comité P.

Het Comité houdt eraan nogmaals te onderstrepen dat het gaat om aantijgingen van feiten en niet om bewezen feiten. Bovendien moet, na onderzoek en analyse, de aard van de bewezen aantijgingen doorgaans worden aangepast of genuanceerd.

De gerechtelijke dossiers bij de Dienst Enquêtes alsook de meldingen overeenkomstig art. 26 betreffen daarentegen de strafrechtelijke kwalificaties die naar aanleiding van de analyse van de vaststellingen werden genoteerd in een proces-verbaal. Vervolgens zijn het de gerechtelijke overheden die op basis van de weerhouden strafrechtelijke inbreuk beslissen of (en wanneer) zij een gerechtelijk onderzoek of een opsporingsonderzoek openen. De gegevens gemeld overeenkomstig art. 14, 1ste lid en 2^{de} lid, respectievelijk de vonnissen of arresten en de meldingen van opening van een gerechtelijk onderzoek of een opsporingsonderzoek, bepalen telkens de op dit niveau weerhouden inbreuk(en). Dezelfde redenering geldt ook voor de omschrijvingen van de tuchtgegevens, gemeld op basis van art. 14^{bis}, 2^{de} lid.

Het totaal aantal klachten binnen het Vast Comité P dat in eerste instantie minstens als een strafrechtelijke inbreuk wordt omschreven, bedraagt 254. Dit zijn er 73 bij de gemelde klachten door de diensten van de geïntegreerde politie. De overige klachten worden onderzocht wegens individuele of organisatorische tekortkomingen.

In de 308 gerechtelijke dossiers bij de Dienst Enquêtes werden 350 strafrechtelijke inbreuken weerhouden, terwijl dit er 468 zijn in de 459 meldingen op basis van art. 26.

De onderzoeken geopend bij de gerechtelijke instanties behoren tot de 67 strafrechtelijke inbreuken die verwerkt worden in deze analyse². In de 33 meldingen van vonnissen en arresten noteren we 40 strafrechtelijke inbreuken, terwijl dit er 47 zijn in de 179 gemelde tuchtdossiers. Logischerwijze bevatten de tuchtgegevens veel meer deontologisch omschreven tekortkomingen, die hierna worden behandeld.

2.1. STRAFRECHTELIJK OMSCHREVEN INBREUKEN

2.1.1. De inbreuken in de uitvoering van het politieambt die de rechten en vrijheden alsook de waardigheid van burgers schaden door houdingen of gedragingen

	Klachten	Art. 14bis, 1 ^{ste} lid	Ger. dossiers D.E.	Art. 26	Art. 14, 1 ^{ste} lid	Art. 14, 2 ^{de} lid	Art. 14bis, 2 ^{de} lid
Bedreigingen – beledigingen	24	4	21	40	2	3	1
Laster – eerroof	10	1	10	4	0	3	1
Racisme – xenofobie	21	4	11	12	0	4	0
Totaal	55	9	42	56	2	10	2

Het betreft hier voornamelijk de als strafrechtelijk weerhouden inbreuken die meestal voortvloeien uit bepaalde mondeling geëscaleerde interacties tussen de politie en de burger. De omstandigheden waarin deze zaken zich het meeste voordoen, zijn de tussenkomsten van de politie op straat naar aanleiding van bepaalde conflicten zoals caféruzies, burenruzies, echtelijke moeilijkheden of naar aanleiding van de vaststelling van verkeersongevallen of verkeerscontroles. Een aantal burgers klaagt zich in het andere geval over bepaalde interacties die plaatsvinden binnen de muren van het politiekantoor, naar aanleiding van een aanhouding, een opsluiting of een verhoor.

De strafrechtelijk omschreven inbreuken van de klachten die het Vast Comité P in eerste instantie binnen deze categorie plaatst, vertegenwoordigen 22 % van het totaal van deze klachten. Dit percentage is vergelijkbaar met het jaarlijkse gemiddelde. Bij de gemelde klachten, op basis van art. 14bis, 1^{ste} lid is het percentage binnen deze categorie 12 %, wat in principe veel lager ligt dan wat jaarlijks terugkomt. Dit komt wellicht door het feit dat het Vast Comité P op dit ogenblik nog niet alle meldingen met betrekking tot de eerste zes maanden toegestuurd kreeg.

Bij gerechtelijke dossiers vormen de inbreuken van deze categorie, zowel voor de dossiers bij de Dienst Enquêtes P als voor de meldingen op basis van art. 26 12 % van de als inbreuk weerhouden kwalificaties.

Aangezien deze inbreuken vooral voortvloeien uit mondelinge interacties, blijkt achteraf juist dit gegeven de moeilijkheidsgraad van het onderzoek te vormen. Het aantal gerechtelijke onderzoeken binnen deze categorie is dan ook altijd lager. Deze categorie vormt wat de eerste zes maanden van het jaar betreft 9 % van de strafrechtelijke inbreuken. De gemelde vonnissen en arresten uit deze periode van 2005 en die wellicht volledig betrekking zullen hebben op onderzoeken uit een vorige periode, vormen in dit geval 5 % van de inbreuken. Bij de tuchtgegevens die als strafrechtelijke inbreuk werden omschreven, betreft deze categorie in de eerste zes maanden van dit jaar 4 %.

2.1.2. Inbreuken die rechtstreeks de rechten en vrijheden van burgers aantasten door willekeurig, gewelddadig, onrechtmatig of niet handelen door politieambtenaren in de uitvoering van hun ambt

	Klachten	Art. 14bis, 1 ^{ste} lid	Ger. dossiers D.E.	Art. 26	Art. 14, 1 ^{ste} lid	Art. 14, 2 ^{de} lid	Art. 14bis, 2 ^{de} lid
Willekeurige vrijheidsberoving + onmenselijke, mensonterende behandeling of foltering	49	4	14	11	0	0	0
Daden van willekeur	10	3	56	89	0	23	3
Gewelddaden tegen personen – goederen	70	10	138	135	7	13	4
Woonstschennis + andere schendingen van grondrechten en vrijheden	3	2	1	2	0	1	0
Schuldig verzuim	0	1	4	7	0	0	1
Totaal	132	20	212	244	7	37	8

Deze categorie betreft grotendeels de inbreuken die voortvloeien uit het dwang- en geweldgebruik door de politie. In tegenstelling tot de vorige categorie, zijn meestal verschillende omstandigheden van belang voor het verder onderzoek niet allen even manifest aanwezig. Het gaat dan specifiek om gekende tijdstippen, bepaalde registraties en/of eventuele vaststellingen van verwondingen.

Het is echter niet omdat het onderwerp van de klacht één van deze kwalificaties krijgt als codering dat er voldoende elementen aanwezig zijn om het dossier te heroriënteren naar het gerechtelijk domein, al is dit bij dit soort klachten wel meer het geval dan bij andere. Het aantal gerechtelijke dossiers binnen deze categorie is dan ook relatief hoog. Bovendien is er, naast wat als een strafrechtelijk feit wordt omschreven, ook vaak sprake van een of meer tekortkomingen, die we terugvinden in de categorieën 6 en 7.

Een voorbeeld hiervan is eveneens de aanklacht van schuldig verzuim door de politie. In het geval de politie nalaat de noodzakelijke zorg te verlenen bij ernstige en dringende feiten waarvoor haar tussenkomst werd gevraagd, kan er sprake zijn van een strafrechtelijke inbreuk. Echter in bepaalde gevallen is er eigenlijk geen sprake van dringendheid of van de noodzaak voor een politietussenkomst en vormt de aanklacht eerder een mogelijke tekortkoming in slachtofferzorg of een gebrek aan dienstverlening. Soms aanvaardt de burger niet, in het geval er geen sprake is van dringendheid of noodzaak, dat hij een zekere tijd moet wachten op de tussenkomst van de politie.

Zo'n 52 % van de klachten, of 132 van de 254, neergelegd bij het Vast Comité P wordt omschreven als een inbreuk die rechtstreeks de rechten en vrijheden van burgers aantasten door willekeurig, gewelddadig, onrechtmatig of het niet handelen door politieambtenaren in de uitvoering van hun ambt. Daarnaast vormt deze categorie 60 % van de gerechtelijke dossiers binnen de Dienst Enquêtes. Bij de informatie gemeld op basis van art. 14*bis*, 1^{ste} lid en art. 26 zien we dat deze verhouding tussen de klachten enerzijds en de gerechtelijke dossiers anderzijds verschillend is, namelijk respectievelijk 27 % en 52 % van het totaal aantal meldingen valt onder deze categorie.

Het verschil in aandeel tussen bij het Vast Comité P en bij andere diensten gemelde inbreuken ligt vooral op het gebied van klachten. Niet alleen kan dit te wijten zijn aan de neiging van andere diensten om minder vlug dergelijke zaken als klacht te registreren wanneer bepaalde aangiften of klachten niet duidelijk zijn, echter is er ook een duidelijk probleem van afstand tussen de klager en de aangeklaagde wanneer een klacht rechtstreeks wordt neergelegd bij het Vast Comité P. Zo ontbreekt in de beginfase relatief vaak de identificatie van de aangeklaagde politieambtenaar of ontbreekt elke notie van tijd of ruimte bij de klachten die rechtstreeks bij het Vast Comité P worden ingediend. Verder onderzoek dient dan sowieso eerst te gebeuren, terwijl dit wellicht veel minder een probleem vormt bij de lokale diensten van het Intern toezicht. We zien dat er bij deze diensten iets meer gerechtelijke dossiers geopend worden in de aanvangsfase, namelijk 244 tegenover 212 bij de Dienst Enquêtes.

Er is ongetwijfeld voorzichtigheid geboden om geen al te vlugge conclusies te trekken omtrent deze cijfers van de eerste helft van het jaar, omdat wellicht ook niet alle meldingen op basis van art. 26 het Vast Comité P bereikten vóór 30 juni 2005.

2.1.3. Inbreuken die rechtstreeks de rechten en vrijheden van burgers aantasten door machtsmisbruik of valsheid in de uitvoering van hun ambt

	Klachten	Art. 14bis, 1ste lid	Ger. dossiers D.E.	Art. 26	Art. 14, 1de lid	Art. 14, 2de lid	Art. 14bis, 2de lid
Valse verklaring - valse geschriften – valsheden	12	6	22	16	4	5	3
Schending van het beroepsgeheim	9	7	25	32	1	4	2
Aanslag op de persoonlijke levenssfeer - lasterlijke aangifte - belagen of stalken	11	2	16	21	2	2	0
Misbruik van vertrouwen – afpersing, diefstal of oplichting	5	4	3	4	0	0	2
Totaal	37	19	66	73	7	11	5

Centraal bij deze inbreuken staat het valse karakter van de handelingen van politieambtenaren. Het betreffen bovendien feiten die zich uitsluitend voordoen in het kader van de uitoefening van de politiefunctie en er dus ook rechtstreeks verband mee houden. In tegenstelling tot de klachten en aangiften uit de twee vorige categorieën, kent de klager of aangever meestal wel de politieambtenaar aan wie hij de feiten toeschrijft. De moeilijkheidsgraad echter bij deze categorie is dat de grens tussen inbreuk en tekortkoming niet altijd gemakkelijk te trekken is. De aangeklaagde ‘valsheden’ of de belaging enerzijds en de tekortkomingen zoals ‘onjuiste vaststellingen of ‘overrijver’ anderzijds kunnen immers vanuit eenzelfde bekommernis voortkomen, namelijk de contestatie van processen-verbaal of het vermoeden van herhaaldelijke of onterechte controles tegen bepaalde personen.

Het zijn dan vaak de inhoudelijke omschrijvingen en de onderzoeksresultaten die de definitieve kwalificatie of omschrijving aantonen. Hetzelfde doet zich voor met de initiële kwalificatie in de klachten en aangiften van schending van het beroepsgeheim enerzijds en de omschrijving van tekortkomingen zoals discretie, reserve of spreekrecht anderzijds. We zien dan ook dat deze inbreuken minder in de klachten en meldingen op basis van art. 14, 1^{ste} lid voorkomen en zich veeleer, indien ze als feit omschreven worden, in de gerechtelijke sfeer bevinden. Ten slotte leunen de inbreuken, vermeld in de onderste rubriek van deze categorie, zoals misbruik van vertrouwen, afpersing, diefstal en oplichting in dienst, inhoudelijk aan bij deze omschreven als corruptie, die we terugvinden in de volgende categorie. Ze zijn op zich, wat hun aantal betreft, in deze periode van zes maanden eveneens vergelijkbaar.

Ongeacht de aard van de dossiers maakt dit soort strafrechtelijk omschreven inbreuken gemiddeld zo'n 15 % van het totaal aantal inbreuken uit. Dit geldt zowel voor de klachten, de gerechtelijke vaststellingen, de gerechtelijke onderzoeken als voor het gevolg, de vonnissen of arresten enerzijds en de tuchtgegevens anderzijds. De gemelde klachten volgens art. 14bis, 1^{ste} lid vormen hierop een uitzondering. Ze maken 27 % van de als inbreuk omschreven gemelde klachten uit. Dit kan betekenen dat dergelijke zaken eerder intern aangeklaagd worden.

Het feit dat er wellicht geen volledig zicht is op alle meldingen uit de eerste periode van 2005 kan eveneens een rol spelen, zoals hiervoor reeds werd gesteld.

2.1.4. Inbreuken gepleegd uit hoofde van de functie omschreven als corruptie

	Klachten	Art. 14bis, 1ste lid	Ger. dossiers D.E.	Art. 26	Art. 14, 1ste lid	Art. 14, 2de lid	Art. 14bis, 2de lid
Omkoping	4	1	3	5	0	0	0
Verduistering	3	2	5	16	1	0	1
Knevelarij - belangenenneming	4	0	2	1	0	1	0
Totaal	10	3	10	22	1	1	1

Deze inbreuken vormen specifiek hetgeen strafrechtelijk wordt verstaan onder corruptie. Ook in dit geval is of zijn vaak, bij de aanklacht of aangifte, de politieambtena(a)r(en) gekend, maar kan de grens tussen inbreuk en tekortkoming niet altijd goed worden getrokken zonder diepgaander onderzoek. Vooral de grens met de deontologische tekortkomingen die we omschrijven als 'onkreukbaarheid' of 'het schenden van zijn integriteit door het aannemen van geschenken' is niet altijd even duidelijk. De meeste van deze inbreuken worden ter kennis gebracht van de gerechtelijke overheid. We zien echter dat weinig opsporingsonderzoeken of gerechtelijke onderzoeken worden geopend noch vonnissen en arresten worden geveld tegen politieambtenaren. Dit komt voornamelijk omdat dergelijke zaken niet automatisch aan de oppervlakte komen en moeilijk te onderzoeken zijn. Een duidelijk gegeven is dat veel van deze aangiften op anonieme basis gebeuren. Daarnaast zijn er uiteindelijk ook weinig personen betrokken bij bewezen feiten van omkoping of corruptie in het algemeen.

Vooral wat deze categorie betreft, is het aangewezen dat analyses van cijfergegevens betrekking hebben op grote tijdspannes. Besluiten omtrent de cijfergegevens van deze korte periode geven dus ongetwijfeld een vervormd beeld.

In elk geval, wat de eerste zes maanden van 2005 betreft, valt zowat 4 % van de als inbreuk omschreven klachten, onder deze noemer. We zien bij de meldingen dat het absoluut aantal klachten opvallend kleiner is dan het aantal dat rechtstreeks bij het extern toezichtsorgaan wordt neergelegd. We weten ook uit de vorige nulmeting dat dergelijke klachten en aangiften eerder gericht worden aan het Vast Comité P dan aan de diensten intern toezicht of inspectie. Gemiddeld vormt corruptie eveneens 4 % bij de gerechtelijke dossiers en in dezelfde tijdseenheid behoort ongeveer 2 % van de gerechtelijke onderzoeken die tegen politieambtenaren lopen, tot dezelfde categorie. Ditzelfde percentage vinden we eveneens terug bij de vonnissen en arresten enerzijds en bij de tuchtgegevens anderzijds.

2.1.5. Misdaden en wanbedrijven gepleegd door politieambtenaren buiten hun ambt die de waardigheid van hun ambt aantasten

	Klachten	Art. 14bis, 1 ^{ste} lid	Ger. dossiers D.E.	Art. 26	Art. 14, 1 ^{ste} lid	Art. 14, 2 ^{de} lid	Art. 14bis, 2 ^{de} lid
Diefstal van allerlei aard - afpersing - oplichting – heling	3	2	6	42	2	5	5
Zedenfeiten – OSGW	9	4	5	6	0	0	0
Verdovende middelen - hormonen – alcohol	6	14	6	7	0	2	17
Private militie - hulp bij ontvluchting - verberging – wapenbezit	0	0	3	5	1	1	0
Verkeersinbreuken en -ongevallen met vluchtmisdrijf, alcohol	2	2	0	13	20	0	0
Totaal	20	22	20	73	23	8	31

Deze categorie houdt strafrechtelijke inbreuken in die buiten het kader van het politieambt worden gepleegd. In principe is de lijst van inbreuken binnen deze categorie niet limitatief. Het zijn echter de als inbreuk gekwalificeerde feiten die op de een of andere manier courant terugkeren die we opnemen binnen deze analyse.

We zien dat dergelijke inbreuken niet zo vaak rechtstreeks door het Vast Comité P of de Dienst Enquêtes worden geregistreerd. Amper 7 % van de eigen klachten betreft een inbreuk binnen deze categorie, in tegenstelling tot de respectievelijk 30 % gemelde klachten en de 15 % gerechtelijke onderzoeken die op basis van art. 26 worden gemeld. Het is een trend die jaarlijks terugkeert. Het zijn dan ook vaak de inbreuken waarbij de klager, aangever noch de vaststeller benadeelde partij is, doch wel kennis van de feiten heeft. 58 % van de onderzoeken bij de gerechtelijke overheden vinden we binnen deze categorie terug, terwijl 12 % van de vonnissen en arresten en zelfs 66 % van de tuchtgegevens, die als inbreuk omschreven zijn, in deze categorie terug te vinden zijn.

2.2. TEKORTKOMINGEN OF FOUTEN

De omschrijving van tekortkomingen vinden we hoofdzakelijk terug binnen de klachtenbehandeling en de tuchtgegevens. De tekortkomingen die we terugvinden binnen de gerechtelijke dossiers van de Dienst Enquêtes zijn omschrijvingen die weerhouden worden naast de effectieve gerechtelijke kwalificaties. Het nut hiertoe is enerzijds de verdere analyse, het onderzoek naar mogelijke organisatorische tekortkomingen en ten slotte de verdere oriëntering van het toezicht.

Tekortkomingen kan men niet zomaar optellen, noch kan men ze eigenlijk loskoppelen van bepaalde inbreuken of andere tekortkomingen. Ze komen veeleer naast elkaar voor en vormen daardoor een goede barometer om verder toezicht, hetzij audit, hetzij thematisch onderzoek op te enten.

In de volgende twee categorieën wordt het aantal keer dat een bepaalde categorie van tekortkomingen voorkomt in de klachten of de gerechtelijke dossiers weergegeven. Samen geven ze een indicatie voor bepaalde individuele gebreken in professionalisme en integriteit van de politie en/of voor bepaalde organisatorische gebreken.

2.2.1. Tekortkomingen door de houding, het gedrag of de handelingen die de waardigheid van het politieambt aantasten

	Klachten	Art. 14bis, 1 ^{ste} lid	Ger. dossiers D.E.	Art. 14bis, 2 ^{de} lid
Onmenselijk - krenkend gedrag door discriminatie of vernederend gedrag	46	23	1	1
Machtsoverschrijding door agressief of intimiderend gedrag, uitoefenen van druk of provocatie van geweld	192	122	9	8
Lakse of negatieve houding bij de taakuitvoering door gebrek aan slachtofferzorg, niet akteren, niet vaststellen of niet optreden	222	146	3	10
Totaal	460	291	13	19
Klantonvriendelijkheid door gebrek aan respect, gebrek aan beleefdheid of door ongepast taalgebruik	136	87	0	5
Gebrek aan dienstverlening (puur repressief optreden)	3	11	0	2
Algemene houding en voorkomen	6	6	0	2
Totaal	145	104	0	9
Handelingen en houdingen in dienst die de waardigheid van het ambt of het imago aantasten ⁱ	5	12	0	9
Agressief of gevaarlijk rijgedrag in uniform of in dienst	12	8	0	0
Handelingen en houdingen buiten dienst die de waardigheid van het ambt of het imago aantasten ⁱⁱ	7	19	1	17
Onverenigbaarheden met het beroep – cumul	3	5	1	2
Totaal	27	44	2	28

ⁱ Openbare dronkenschap, alcoholgebruik, drugsbezit, rijden onder invloed, deelname aan ophefmakende party's, scènes of campagnes.

ⁱⁱ Openbare dronkenschap, alcoholgebruik, drugsbezit, rijden onder invloed, deelname aan ophefmakende party's, scènes of campagnes.

De tekortkomingen die de waardigheid van het politieambt aantasten, vormen een eerste soort indicaties voor de mogelijke gebreken in professionalisme en integriteit van de politie. Het gaat hier om bepaalde handelingen of gedragingen naar aanleiding van politietussenkomsten. De tekortkomingen staan voor de omschrijvingen zoals we ze terugvinden binnen de klachten en dus de aantijgingen. Ze houden dan ook veelal verband met de perceptie van de burger wanneer deze geconfronteerd wordt met de politie en er kan pas door onderzoek worden uitgewezen of er zich inderdaad een individuele of organisatorische fout of disfunctie heeft voorgedaan. De tekortkomingen die binnen deze categorie vallen, handelen vaak over machtsoverschrijding in ruime zin of over een niet-professionele houding of laksheid bij het politieoptreden.

Onder machtsoverschrijding vallen vooral de tekortkomingen van politieambtenaren wanneer zij agressief of intimiderend gedrag vertonen, druk uitoefenen of geweld uitlokken of gebruiken. De tekortkomingen ondergebracht onder deze noemer zijn met andere woorden vergelijkbaar met de strafrechtelijke inbreuken die we terugvinden in categorie twee. We zien dat de klacht of aangifte van dergelijke tekortkomingen, net zoals de aangifte van slagen en verwondingen of van willekeur bij het politieoptreden, relatief veel voorkomt. We zien inhoudelijk dat dit meestal het gevolg is van een escalerende interactie naar aanleiding van een controle, een verhoor, een aanhouding of een opsluiting. Bovendien zijn er vaak onvoldoende elementen aanwezig om effectief individuele tekortkomingen bij de optredende politieambtenaar vast te stellen en vormen de tekortkomingen veeleer globaal een indicatie voor het politieoptreden. Jaar na jaar wijzen deze verzuchtingen van de burger op het feit dat de politiewerking, in ons land, lang nog niet altijd beantwoordt aan de principes van een gemeenschapsgerichte politie en vooral niet wanneer de politie geconfronteerd wordt met een burger die zich niet zomaar onderwerpt aan bepaalde dwangmaatregelen, dewelke zij nodig acht in het kader van de openbare orde en/of het veilig verkeer.

De burger vindt anderzijds dat de politie op sommige momenten te laks en onvriendelijk is wanneer zij niet vlug genoeg of helemaal niet wil optreden, niet wil tussenkomen of helemaal niet wil akteren. Opvallend gaat het hier relatief vaak over politietussenkomsten die gevraagd worden in het kader van veel voorkomende samenlevingsproblemen, waarbij burgers op voortdurende wijze en ongeacht het tijdstip, de politie vragen om tussen te komen bij burengeschillen, geschillen tussen echtgenoten of met betrekking tot het hoederecht van de kinderen van (echt)gescheiden koppels, bij nachtlawaai, etc. Uit het onderzoek blijkt dat de politie in die gevallen een aantal keren inderdaad tracht tussen te komen, doch dit niet blijft doen bij herhaling van vraag.

Laksheid wordt eveneens toegeschreven aan de politie wanneer ze bij verkeersongevallen met stoffelijke schade niet wil vaststellen of wanneer ze zich onthoudt van bepaalde registraties in het kader van burgerlijke zaken of geschillen.

De burger van zijn kant wil in elk geval zo veel mogelijk officiële documenten verzamelen ten behoeve van zijn of haar gelijk. Ook bij andere klachten en aangiften komt het al of niet optreden van de politie in het kader van samenlevingsproblemen steeds nadrukkelijker naar voor.

De burger klaagt meer en meer strafbare of niet-deontologisch aanvaardbare handelingen van politiemensen aan. Zo gaat het om het rijgedrag, de algemene houding of het alcoholgebruik wanneer de politieambtenaar zijn of haar politie-uniform draagt. Soms zijn er echter ook klachten of aangiften van dergelijke zaken, wanneer de politieambtenaar niet in dienst is of zijn uniform niet draagt. De klagers of aangevers kennen in dit geval de betrokken politieambtenaar goed en vinden dat dergelijke zaken niet kunnen vanuit de rol die de politie in de samenleving vervult.

De aangifte van cumul of van bepaalde handelingen en houdingen buiten de dienst, die de waardigheid van het ambt aantasten, komen daarentegen veeleer van anonieme schrijvers of vanwege een naaste, binnen of buiten de politieomgeving, die in conflict leeft met de aangeklaagde.

2.3. TEKORTKOMINGEN AAN DE BEROEPSPLICHTEN OF MISBRUIK VAN AMBT EN BEVOEGDHEDEN

	Klachten	Art. 14bis, 1 ^{ste} lid	Ger. dossiers	Art. 14bis, 2 ^{de} lid
Dienstverlening door tijdslimiet - gebrek aan onthaal - verantwoordelijkheid – beschikbaarheid	23	46	2	8
Niet of slecht naleven van verplichte administratieve procedures (PV, verhoor, onmiddellijke inning, Franchimont, registers, ...)	165	92	3	12
Niet of slecht naleven van verplichte uitvoeringsprocedures (controles, seiningen, huiszoeking, foullering, overbrenging,...)	121	27	6	7
Totaal	309	165	11	27
Gebrek aan neutraliteit – onpartijdigheid	129	61	3	5
Overrijver - pesterijen - overacting – overreacting	82	25	2	2
Gebrek aan onkreukbaarheid door het aannemen van geschenken of voordelen of door zich niet te houden aan voorschriften of regels	10	11	0	7
Misbruik van functie of gezag, dienst of middelen	57	42	0	12
Gebrek aan discretie, geheimhouding, reserve, spreekrecht	9	9	1	1
Totaal	287	148	6	27

Deze aangeklaagde tekortkomingen vormen enerzijds een indicatie voor beroepsfouten en anderzijds een indicatie voor bepaalde gebreken in professionalisme die specifiek te maken hebben met procedures, interne processen of met waarden. Het zijn deze tekortkomingen die het vaakst vereenzelvigd worden met wat men algemeen verstaat onder 'integriteit van de politie'. Ze zijn min of meer uitgeschreven in regels, procedures of schriftelijke codes.

Een eerste pijnpunt dat we kunnen vaststellen in deze gegevens, ligt bij het niet naleven van tijdslimieten, werkwijzen en procedures bij de taakuitvoering. Het is vooral de burger die deze zaken aankaart en vaak gaan deze tekortkomingen gepaard met tekortkomingen in houdingen en gedragingen die we in de vorige categorie zagen. Het gaat om de verwachting die de burger koestert tegenover de politie dat deze te allen tijde dient op te treden, tussen te komen en/of te akteren. Verder onderzoek van deze klachten of aangiften toont aan in welke mate er dan sprake van disfuncties is.

De tekortkomingen op het vlak van integriteit die de burger aanklaagt, betreffen in hoofdzaak het in vraag stellen van de objectiviteit van de politie naar aanleiding van het politieoptreden. Wat soms uiterst verwarrend en onsamenhangend verteld wordt aan de telefoon of niet duidelijk vermeld wordt in bepaalde schriftelijke aangiften, komt in de klachten iets nadrukkelijker of concreter naar voor. De aard van het politieoptreden blijft echter in al deze gevallen echter nagenoeg dezelfde. Het zijn voornamelijk burgers die in de pen kruipen wanneer ze zich, door herhaaldelijke controle of herhaalde processenverbaal, geïrriteerd voelen door een bepaalde overijverige of partijdige politieambtenaar. Meestal kan men doorheen het schrijven een bepaalde negatieve relatie of negatieve ervaring met die politieambtenaar ontdekken, die soms inderdaad bepaalde vraagtekens doet rijzen inzake de objectiviteit van diens optreden.

Daarnaast vindt de burger het ongehoord dat de politie haar gezag of dienst misbruikt of zich niet aan 'de regels' houdt, terwijl de burger wel voor dergelijke inbreuken wordt gesanctioneerd. Meestal gaat het hier om verkeersinbreuken of optredens in het nadeel van de burger wanneer de politiefunctaris zelf betrokken partij is.

Het Vast Comité P wees er in zijn jaarverslag reeds op dat dergelijke toestanden die binnen een politiezone gebeuren waarin de betrokken politiefunctaris werkzaam is, te vermijden zijn.

Ten slotte, vergelijkbaar met inbreuken die kunnen wijzen op corruptie, twijfelen een aantal burgers soms aan de onkreukbaarheid van de politie. Soms wordt het aannemen van bepaalde geschenken of de veronderstelling dat de politie bepaalde voordelen geniet, zowel door internen als externen in vraag gesteld. Het domein waarin dit het meest voorkomt is het domein 'verkeer'. Ofwel gaat het dan meer specifiek om het takelen van voertuigen ofwel over bepaalde onmiddellijke inningen die men als onrechtmatig beschouwt. Daarnaast wordt de discretie of zwijgplicht van de politie in vraag gesteld. Voorbeelden hiervan zijn het hardop en publiekelijk uiten van de resultaten bij de controle van personen die geseind zijn of het vroeger waren. Soms gebeurt dit gewoon doordat de politieradio te luid staat of wanneer men door onachtzaamheid identiteitsgegevens of de resultaten van een controle luidop doorgeeft of onderling buiten het voertuig bespreekt.

2.4. TEKORTKOMINGEN INZAKE DE DOELMATIGHEID, DE DOELTREFFENDHEID EN DE COÖRDINATIE VAN DE POLITIEDIENSTEN

	Klachten	Art. 14 bis, 1^{ste} lid
(on)doelmatig beheer van de politieorganisatie	18	3
(on)doelmatig beheer van personele middelen	24	68
(on)doelmatig beheer van materiële middelen	4	13
(on)doelmatig beheer van de interne procedures en het intern toezicht s.s.	5	49
(on)doelmatig beheer van het intern toezicht s.l. - o.a. gezag en leiding	14	15

Deze minderheid van klachten betreft een aantal interne klachten die betrekking hebben op het beheer en het management van de politie. Veel van deze klachten die het beleid of beheer van een zone of dienst in vraag stellen, gebeuren anoniem. In een aantal klachten wordt specifiek het beheer en de attitude van de korpschef aangekaart, terwijl in een aantal andere klachten specifiek de interne werking en de aandacht voor de functionaliteit recherche van de lokale politie in vraag wordt gesteld. Daarnaast werd een aantal klachten ingediend door politiemensen omdat ze belet werden om deel te nemen aan bepaalde cursussen of omdat ze niet in aanmerking werden genomen voor mobiliteit of voor een bepaalde bevordering.

De klachten die ofwel aan het Vast Comité P worden gestuurd ofwel hem worden gemeld omtrent het ondoelmatig beheer van de personele middelen, handelen in hoofdzaak over absentieïsme. Het zijn dan ook klachten die eigenlijk vooral individueel gericht zijn, doch het beheer betreffen. Ze gaan over het misbruik van medische getuigschriften, het misbruik in de comptabilisatie van uren en prestaties of het gesjoemel met rust en verloven. De klachten inzake het ondoelmatig beheer van de materiële middelen handelen meestal over een slecht beheer of het aanwenden van dienstwapens of een enkele keer over de inzet van de politiehond. Een aantal klachten handelt over ondoelmatige aankopen van materiaal binnen een politiedienst.

Klachten inzake ondoelmatig beheer van de interne procedures en het intern toezicht betreffen het gebrek aan loyaliteit of het niet in acht nemen van kledij- of andere voorschriften. Een paar klachten handelt over de werking van de Algemene inspectie of een ander intern toezichtsorgaan.

Ten slotte betreffen bepaalde klachten de interne pesterijen tussen collega's, bepaalde verzielte hiërarchische verhoudingen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

3. AARD VAN DE TELEFONISCHE OF PUUR INFORMATIEVE VRAGEN

Aard van de informatie	Onderwerp	Aantal telefonisch	Aantal schriftelijk
Navraag werkwijzen politionele uitvoering	verhoor familielid - kind	8	2
	huiszoeking - inbeslagname	6	2
	aanhouding, opsluiting en behandeling	19	7
Invraagstelling gerechtelijk onderzoek of procedures	werkwijzen - objectiviteit	8	7
	niet akteren van aangegeven feiten zoals belaging, racisme, doodsb bedreigingen, ...	11	1
	gerechtelijke procedure of gerecht zelf		1
Invraagstelling tussenkomst of niet-tussenkomst van de politie in burgerlijke zaken	in burgerlijke zaak (zoals erfenis) of huiselijk geschil	9	1
	adreswijziging, inschrijvingen of procedures (vooral met betrekking tot illegalen en uit de echt gescheiden partners)	11	5
	met betrekking tot bezoekrecht en leveren van bijstand	6	1
	met betrekking tot burengeschillen	12	5
Invraagstelling tussenkomsten inzake openbare orde aangelegenheden	controles en tussenkomsten bij handelaars of uitbaters	12	1
Invraagstelling tussenkomsten inzake verkeer	contestatie van processen-verbaal - houding privé-firma's	12	11
Invraagstelling van de objectiviteit van de politie (zoals veelvuldige controles, al of niet tussenkomen of beslissingen die men aanziet als pesterijen)	wegens vroegere ervaringen - crimineel verleden (zoals drugs), bepaalde relaties of selectiviteit	19	11
	wegens takelen na diefstal of na een verkeersongeval	8	
	wegens de betrokkenheid van een politiefunctionaris, tussenkomsten in burger, het plegen van verkeersinbreuken of andere inbreuken	6	20
	wegens seiningen, gegevensregistraties of uitwisselingen (wet op de privacy)	3	5

	vrijgave informatie naar aanleiding van burgerlijke zaken zoals overlijden, faillissement,...	6	4
Invraagstelling administratieve procedures	niet verkrijgen van notitie-nummer, kopij van verhoor, wapenvergunning, ...	4	2
Invraagstelling klantvriendelijkheid bij een tussenkomst	naar aanleiding van een controle	9	
	naar aanleiding van een verkeersongeval	5	
Vragen met betrekking tot de klachtenprocedure zelf, de termijn of het gevolg		6	7
Vragen inzake interne aangelegenheden	met betrekking tot personeelsbeheer (rekrutering, leiding, mobiliteit, syndicale werking, ...)	7	8
Dubieuze aangiften van criminele feiten - gebeurtenissen - onsamenhangende verhalen - heeft totaal geen betrekking op de politiewerking			41
Felicities voor bepaalde tussenkomsten	burgerlijke aard		3
Telefoonfiches	totaal	187	107

De 'telefoonfiches' houden niet altijd een officiële klacht in tegen de politie of tegen haar werkzaamheden. Het is meer de uiting van bezorgdheid of een vraag naar de mate van objectiviteit van de politie bij haar tussenkomsten. Vrij vaak zijn het ouders wiens zoon of dochter het voorwerp van een controle of dwangmaatregel uitmaakte of burgers die een bepaalde ervaring met de politie of crimineel verleden hebben, die bepaalde politietussenkomsten in vraag stellen.

Opvallend zijn ook de verwachtingen ten aanzien van het al of niet tussenkomen in burgerlijke aangelegenheden. Dit gebeurt voornamelijk naar aanleiding van huiselijke moeilijkheden, situaties na echtscheidingen en langdurige burenruzies. Ook het niet leveren van officiële documenten van de vaststellingen van verkeersongevallen met materiële schade ten behoeve van verzekering of het verplichten tot adreswijzigingen en inschrijvingen die problematisch zijn in het geval van samenwonen tijdens echtscheidingprocedures of illegale woonst in het kader van een erkenning van een verblijf in het land komen herhaaldelijk naar voor.

Een aantal burgers werd doorverwezen om officieel klacht neer te leggen bij één van de toezichtsorganen in het geval de persoon zich onheus bejegend voelde door de politie of bij de gerechtelijke instanties wanneer het om het gerechtelijk onderzoek zelf ging. In die gevallen gaat het grotendeels om eenzelfde aard van klachten zoals naar voor komt in de klachtenbehandeling zelf, namelijk de klachten inzake slagen en verwondingen en willekeurige vrijheidsberoving, de klachten inzake pesterijen en onjuiste vaststellingen inzake verkeer en ten slotte de problemen inzake het takelen van voertuigen.

Doorheen de klachtenbehandeling, de registratie van aangiften en telefonische oproepen alsook de meldingen van gegevens zien we dat een aantal domeinen specifiek terugkomen. Het Vast Comité P verricht vooral in die domeinen verder toezichtsonderzoek, hetzij op basis van audit, hetzij thematische onderzoeken, zoals bijvoorbeeld het onderzoek inzake takelen, het onderzoek naar cumul, het onderzoek naar integriteit en corruptie, amig'o's en politiecellen, dwang en geweldgebruik, overlasttaks, etc. De resultaten van de toezichtsonderzoeken en de tussentijdse verslagen worden beschreven in een afzonderlijk verslag dat aan de betrokken overheden en diensten wordt gericht alvorens, in voorkomend geval, na aanpassing te worden toegezonden aan het Parlement. Ze worden ook vrij vaak als synthese opgenomen in het activiteitenverslag van het Vast Comité P.

4. VERWERKING VAN DE TOEZICHTGEGEVENS

4.1. ALGEMEEN

De verwerking van de gegevens bij het Vast Comité P gebeurt aan de hand van zijn klachtenbehandeling en toezichtsactiviteiten. Aan de hand van de beslissingen die het Vast Comité P per dossier neemt, krijgt men een overzicht van de werking en van de monitoring van de gegevens, in het geval het Vast Comité P zelf niet instaat voor de behandeling of het onderzoek.

De specifieke verwerking van gegevens gebeurt naar aanleiding van analyse van gegevens of de nulmeting van de gegevens. Het resultaat van die bijzondere verwerking maakt deel uit van een afzonderlijk rapport. Een voorbeeld hiervan is de nulmeting van de gegevens 1996-2000 en de nulmeting^{bis} waaraan momenteel de laatste hand wordt gelegd.

4.2. TABEL VAN DE BESLISSINGEN

Verwerking informatie = de beslissingen	Klachten VCP	Art. 14bis, 1 ^{ste} lid
Geseponeerd	211	46
Behandeld door VCP - DE	456	0
Behandeld door AIG	8	155
Behandeld door Intern Toezicht	464	701
Teruggestuurd naar VCP na autonome afhandeling (als art. 14bis, 1 ^{ste} lid)	136	
Behandeld door andere dienst	22	4
Overgemaakt voor behandeling aan OM	150	24
Overmaking van vragen tot inlichting	111	15
Definitieve beslissingen ⁱ na onderzoek	334	456
Uitgestelde beslissing wegens voorstel tot maatregel	40	92
Gevoegd bij bestaand of nieuw georganiseerd toezicht	39	4
Totaal aantal klachten	1064	860

We zien dat het Vast Comité P tijdens de eerste helft van dit jaar 211 klachten seponeerde. In eerste instantie gaat het om de schriftelijke inlichtingen die geen effectieve klacht uitmaken omdat ze onduidelijk zijn, niet concreet zijn of onvoldoende elementen bevatten. Bovendien betreft ongeveer een vierde ervan geen politiedienst noch de politiewerking.

Van de eigen klachten onderzochten het Vast Comité P en zijn Dienst Enquêtes er ongeveer evenveel als deze behandeld door de Diensten Intern Toezicht, respectievelijk 456 en 464. Op dit ogenblik bereikten reeds 136 afgehandelde dossiers terug het Vast Comité P onder de vorm van een melding op basis van art. 14bis, 1^{ste} lid. 150 klachten stuurde het Vast Comité P voor verder onderzoek door naar het openbaar ministerie aangezien deze klachten, naar zijn mening, vooreerst tot de bevoegdheid van het openbaar ministerie behoren en niet tot die van zijn Dienst Enquêtes.

Het Vast Comité P nam in de eerste helft van dit jaar 334 definitieve beslissingen na afsluiting van het onderzoek. Het ging in de meeste gevallen niet om een aangetoonde tekortkoming of disfunctie. De klager werd hiervan verwittigd.

In 111 gevallen won het Vast Comité P eerst inlichtingen in alvorens een definitieve beslissing in het dossier te nemen. Het stelde een definitieve beslissing in 40 gevallen uit in afwachting dat er, indien nodig, bepaalde maatregelen binnen het korps of de dienst worden genomen. Volgens de analyse van het Vast Comité P gaat het in deze 40 dossiers dus wel om de vaststelling van een bepaalde tekortkoming of disfunctie door één of meer politieambtenaren.

Het Vast Comité P voegde ten slotte 39 dossiers bij bestaande toezichtsonderzoeken of opende een nieuw toezichtsonderzoek in het verlengde daarvan. In dit geval worden organisatorische tekort-

ⁱ Er kunnen meerdere beslissingen genomen worden per dossier.

komingen verondersteld die een verder gevolg krijgen in een onderzoek binnen het geheel van een dienst of binnen het thematisch onderzoek.

Naast de eigen klachten werden volgens de meldingen 701 klachten onderzocht door de Diensten Intern Toezicht en 155 door de Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie. Slechts 46 klachten werden rechtstreeks geseponneerd.

Het verschil in registratie met het Vast Comité P ligt in het criterium om al dan niet te registreren en de definieerbaarheid en anderzijds in de afbakening van de politiewerking.

Het Vast Comité P wordt geregeld aangeschreven inzake probleemstellingen die noch de politiewerking noch de politiebevoegdheid betreffen. Dit lijkt helemaal niet het geval te zijn wat het intern toezicht of de Algemene inspectie als interne diensten betreft.

In de eerste helft van dit jaar werden reeds 456 definitieve beslissingen genomen met betrekking tot de interne klachtenbehandeling en werden 92 beslissingen uitgesteld in afwachting van het nemen van bepaalde interne maatregelen.

OUTPUT VAN DE TOEZICHTGEGEVENS

Na afloop van de verwerking van de gegevens, waarbij de klachtenafhandeling zelf buiten beschouwing wordt gelaten, werd in de eerste helft van dit jaar het activiteitenverslag 2004 voorgelegd aan het Parlement. Na goedkeuring werd dit verslag openbaar gemaaktⁱ.

De output van gegevens door het Vast Comité P is een continu proces dat plaatsvindt tussen veel samenwerkende en ook geïnteresseerde diensten. Meestal kan ongeveer zes weken na het einde van het kalenderjaar een redelijk volledig overzicht worden gegeven. Een aantal vermeldenswaardige uitwisselingen zijn deze die gebeurden in het raam van de twee nieuwe protocolakkoorden die het Vast Comité P afsloot. Bovendien kreeg het Vast Comité P in de eerste helft van dit jaar het bezoek van het CPT, het Europees comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. Beide comités bespraken onder andere de werkzaamheden in het kader van het onderzoek naar de amigo's en doorgangscellen en het onderzoek 'incidents in Custody'.

Daarnaast ontving het Vast Comité P eveneens een Portugese delegatie ter voorbereiding van de werkvergadering met alle controle- en inspectiediensten binnen de Europese lidstaten. Deze vergadering zal plaatshebben in Lissabon in november 2005.

ⁱ Activiteitenverslag 2004 van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, Parl. St., Kamer, 2004-2005, nr. 1966/001 en Senaat, 2004-2005, nr. 3-1321/1.

NOTEN

- ¹ Zie voor meer uitleg punt 3.
- ² De overige inbreuken vallen buiten beschouwing van de analyse omdat ze enkel per uitzondering voorkomen in de cijfers ofwel geen rechtstreekse betrekking hebben op de uitoefening van het politieambt.